

AFGIFTEKANTOOR
OOSTENDE 1

©PHOTO TROPIC

VERSCHIJN NIET IN JUNI, JULI EN AUGUSTUS

DE PLATTE

MAANDBLAD
OKTOBER 2007

Albert-I Promenade 66
8400 Oostende
Tel. & Fax 059/50 97 72

Bericht aan de lezers van het maandblad "De Plate"

De laatste 3 maanden van het jaar zal ik de cover van dit maandblad verzorgen. Telkens zal een nieuwe kleurenfoto voorzien worden, die tevens kan aangekocht worden in mijn zaak "Photo Tropic". Met de verkoop van deze foto's hoop ik de productiekosten te recupereren. Indien dit een succes wordt, ben ik bereid dit uit te breiden voor het jaar 2002, dit na overleg en samenspraak met het bestuur.

In de hoop dat dit zal slagen, dank ik jullie nu al voor het vertrouwen.

Broux Yvan

Foto cover te koop

- formaat: 20x30 cm (4 soorten)
- aantal beschikbaar: 20 stuks
- prijs: 500 fr./stuk
- formaat: 50x75 cm (4 soorten)
- op bestelling
- prijs: 1000 fr./stuk

Speciale uitgave van 8 postkaarten - Thema: "Cowboy Henk"

- oplage: 500 stuks, nog ± 200 stuks beschikbaar
- prijs: 245 fr./set of 295 fr./set per post toegestuurd, dit door te storten op rek. nr. 001-1364140-08

Op 04/11/01 speciale uitgave van postkaarten van ex-RMT schepen
(zie maandblad volgende maand)

Openingsdagen van Photo Tropic vanaf oktober 2001

- alle zaterdagen + zondagen + feestdagen + schoolvakanties
- jaarlijks verlof: 05/11/01 - 19/11/01

COWBOY

HENK AAN ZEE

8 POSTKAARTEN

BEPERKTE OPLAGE

DE PLATE

**TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"
V.Z.W.**

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de CULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR
HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de
Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december
1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 30

NUMMER 10

MAAND Oktober 2001

Prijs per los nummer : 60 Fr.

IN DIT NUMMER

blz. 194 : **I. VAN HYFTE** : Dienen in de villa van Marquet.

blz. 195 : **R. OUVRY** : Opleidingsschip "Stroombank".

blz. 197 : **R. VANCRAEYNEST** : De Cercle Catholique of de Katholieke Kring.

blz. 207 : **I. VAN HYFTE** : Addendum op "Villa Maritza".

S. IPPEL : Uit mijn oude doos – deel 2

blz. 212 : **R. TIMMERMANS** : Gedenkstenen en -platen te Oostende (4^e deel).

GELIEVE UW LIDGELD TE BETALEN IN EURO A.U.B.

DE POSTCHEQUE EN ALLE BANKEN AANVAARDEN DE BETALINGEN IN EURO

**DE BIJGEVOEGDE STORTINGSBULLETINS MOGEN ALLEEN GEBRUIKT WORDEN
VOOR BETALINGEN IN EURO**

HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever : Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur : Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

750-9109554-54

000-0788241-19

Het Bestuur

Voorzitter :

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende, tel. 059709205.

Ondervoorzitter :

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris :

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende, tel. 059507145.

E-mail : freddy.hubrechtsen@pandora.be.

Penningmeester :

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel.059708815.

E-mail : jean.pierre.falise@skynet.be.

Leden :

Jean DE LANGHE, Vindictivelaan 6/2, 8400 Oostende.

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Jan NUYTEN, Karel Janssenslaan 33/13, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer :

Ivan Van Hyfte, Kastanjelaan 58, 8400 Oostende.

Robert Ouvry, Vlaanderenstraat 45/3, 8400 Oostende.

Raymond Vancraeynest, Blauw Kasteelstraat 103, 8400 Oostende.

Simon Ippel, Verenigingstraat 161, 8400 Oostende.

Roger Timmermans, Sint Sebastiaanstraat 24, 8400 Oostende.

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende :

OKTOBER ACTIVITEITEN

I Donderdag 11 OKTOBER om 14 u 30

Namiddagvoordracht in de conferentiezaal van de VVF, Dr.L.Colensstraat 6.

OMER VILAIN ONTMOET WILLY BOSSCHEM.

Dit wordt opnieuw een typische Vilainnamiddag waarbij hij een markante Oostendse persoonlijkheid op de "koffie" krijgt!

Dhr Willy Bosschem is een kunstenaar van zeer grote kwaliteit en een man naar wie het aangenaam luisteren is.

Kunstschilder, ontwerper van affiches en van decors (vb Bal du Rat Mort), ontwerper van o.a het Permekeherdenkingsplakket (Langestraat 116) en het herdenkingsplakket "Raid op Walcheren"(in de stormmuur van de visserskaai)

Dhr BOSSCHEM was tevens directeur van de Oostendse kunstacademie.

Hij kent ook het kursaalgebeuren als geen ander gezien hij er reeds van in de beginjaren vijftig actief is. Alleen al over dat laatste onderwerp moet je hem horen praten...over de vroegere grandeur en wat er later onvermijdelijk kwam te gebeuren.

Een namiddag waar je zeker niet voor thuis blijft.

II Donderdag 25 oktober om 20.u 30

Avondvoordracht in de conferentiezaal van de VVF, Dr.L.Colensstraat 6.

Onderwer: **ONTSTAAN EN EVOLUTIE VAN DE WATERSPORT IN OOSTENDE (1834 - ca 1914)**

Deze voordracht wordt verzorgd door Mej. Magaly **DE SMET**, licentiaat lichamelijke opvoeding (KUL)

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor ALLE belangstellenden. Wij rekenen stellig op uw aanwezigheid

Men zegge het voort !!!

DIENEN IN DE VILLA VAN MARQUET

door Ivan VAN HYFTE

Vorige maand las U de historiek van villa "Maritza". Eventjes was er sprake van Georges MARQUET, de zoon van de bekende kursaaluitbater, die ook een tijdlang eigenaar is geweest van de villa. In een tweede bijdrage behandel ik deze periode die in 1928 een aanvang neemt.

* * *

Toen Georges MARQUET-fils in 1928 de "Villa Thamara" kocht, zocht hij een man van de politie om permanent zijn pand te beveiligen. Oostendenaar Lucien DEPRez (1904-1988) en zijn vrouw Valentine PAUWELS, nu ondertussen 91 geworden, was voor de veileisende Marquets hét aangewezen koppel dat er eind oktober 1929 als huisbewaarder gratis mocht komen wonen.

Met hun privé-chauffeur, kokkin, kindermeid, "bovenmeid" en een "fille d'office" namen de gefortuneerde Brusselaars –mede-eigenaars van "Les Grands Hotels Belges et Européens" – voor 2 zomermaanden bezit van "Thamara". De politieagent mocht dan met zijn vrouw, op kosten van de rijke zakenman huren in de Amsterdamstraat. Alle correspondentie gebeurde via Georges' privé-secretaris, Viktor ERNST, want Madame – sedert 1931 alleen eigenares – was erg op haar privacy gesteld. De deur rechts was de dienstingang voor het huispersoneel en leidde naar een kelderderdieping waar Lucien en Valentine met dochter Agnes (° 1931) gratis mochten wonen. De aanpalende wijkelder was echter altijd stevig op slot...

Achter de linker deur in Second Empire kon je privé via enkele treden het open terras, nu ingewerkt, in rood-bruine marmer bereiken. Glazen deuren sloten het tweedelig bel étage-salon af (nu de eetzaal van het restaurant). Op een houten lambrizing hingen aan weerszijden grote spiegels waarin je een "vue à l'infini" kreeg. Een grote, witte vleugelpiano, kasten propvol porcelaine de Saxe en zware Limoges-vazen met medaillons op een koperen voet stonden er in het gefilterd licht, waarvoor een prachtig brandglasraam zorgde. Boven de spiegelmuren hing donkerbruin Corduaans leer.

Iedere zomer was het hard labeur voor Valentine om de gietijzeren terrasbalustrade, die te lijden had onder het ziltig Noordzeeklimaat, op te poetsen alvorens meneer Georges zijn intrek nam.

Achter een gevelbreed terrasbalustrade lag op de eerste verdieping achtereenvolgens een privé-salon, de slaapkamer van het echtpaar, met ernaast een groen-marmeren badkamer, en het kleine kamertje "La Petite Amie". Mevrouw vond dat de gordijnen, het behang en de bedsprei van dezelfde zijde moesten zijn en deed hiervoor beroep op het huis Galeyn in de Kerkstraat.

Achter de neo-classicistische voorgevel van de 2e verdieping met zijn pilasters en halfzuilen waren vooraan 2 slaapkamers, "Les chambres jumelles – côté palais, côté kursal". Eén ervan was een prachtige logeerkamer in esdoorn uitgewerkt, met badkamer in roze marmer. Achteraan de zogenaamde "Chambre Max".

Op de zolderverdieping tenslotte, achter een middentravee, was nóg slaapgelegenheden; wie zou hier onder het leien mansardedak ooit geslapen hebben?....

De oorlog heeft duidelijk prent geslagen bij de Deprezs. Zij zien een deel van de naar Londen vluchtende Belgische regering een nacht bij hen doorbrengen.

25 september 1940. De familie Marquet is gevlucht naar Spanje. Het is zes uur in de morgen... We slapen onder het marmeren terras, achter de twee kelderramen die afgeschermd waren met zandzakjes... Plots een fel, wit licht... Enkele seconden later valt een vernielende brisantbom vóór de natuurstenen, massieve gevel die – zo getuigt Agnes – minstens één centimeter achteruit wordt gedrukt. Duitse officieren-artsen die ingekwartierd waren, snellen toe maar voor Luciens broer, Willy DEPRez (° Oostende 26-7-1908) kunnen ze niets doen; een hallucinant beeld van een zwaar verminkt lichaam. Ook zijn echtgenote, Blanche VERBIEST, is er erg aan toe; de halsslagader is doorgesneden...

In 1941 trekt het gezin Deprez weg uit de villa omdat niemand nog op de dijk mag blijven wonen. "Thamara" wordt tot aan de eerste verdieping dichtgemetseld. Begin '45 vinden ze, na de bevrijding, een leeggeplunderd herenhuis. Ze blijven er concierge tot 1 november 1948.

Met dank aan Mevr. Agnes DEPRez.

OPLEIDINGSSCHIP "STROOMBANK"

door **Robert OUVRY**

Zoals ieder waardig lid van onze Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate weet, was er een scheepsmodel van de ketch "Stroombank" te bewonderen in een van de glazen kasten van ons museum. Het pronkt zelfs in een hoekje van de te koop gestelde prentkaarten.

In het maandblad "Wandelaer – Sur l'Eau" van 1947, eveneens in de Plate berustende, komt er een foto voor van bewust zeilschip met als tekst : "Als er gesproken wordt van ons opleidingsschip denken de mensen aan de "Mercator", maar er was ook een opleidingsschip in Oostende, een gewezen loodsboot die zijn schoonste jaren gekend had voor de rede van Vlissingen".

De moeilijkheid van dit vaartuig bestond in het feit dat er geen motor aan boord was en dus moest buiten gesleept worden door een afgedankt loodsboot, met een petroleummotor, of door een zeesloep met tien roeiers. In de jaren '37 en '38 heb ik aan boord van deze twee schepen verschillende taken moeten vervullen : de boot naar buiten roeien, de petroleummotor starten (wat een "stinkende" job was) en zeilen.

Het schip kwam gewoonlijk op zeil terug binnen maar moest het anker uitwerpen ter hoogte van de Tilbury boten vóór de RYCO. Wij moesten het schip dan terug slepen tot aan de zeevaartschool. Als je met de "Stroombank" moest meevaren lagen je handen open door het optuigen van schoten en andere "takelage".

Het was een bijzonder kloeke boot beslagen met koperen platen onder de waterlijn. Het schip werd achtergelaten, afgetakeld, in mei 1940 aan de kade van de zeevaartschool en later nooit meer terug gezien.

In de Rijksmarineschool was er maar één officier die met zulk gevaarte over zee kon : Pierre DE WISPELAERE. Hij was geboren in Brugge op 22 september 1903 en vaarde reeds als vijftienjarige dekschrobber met een viermast bark van de Cie. BORDES uit St. Malo om, rond Vuurland, een lading guano uit Chili op te laden.

In 1937 werd een select clubje, "De Kaap Hoornvaarders", gesticht in de "Tour Solidor" te St. Malo. Enkel diegenen, zonder onderscheid van graad of nationaliteit, die met een vrachtzeilschip de

Stroombank.

wateren rond de Kaap Hoorn hadden overwonnen, konden lid worden. Nutteloos te vermelden dat de overlevende leden van dit exentrieke genootschap thans op de vingers kunnen geteld worden.

Kapitein DE WISPELAERE was in 1980 "Grand Mât" of voorzitter van de Kaap Hoornvaarders en is dit, als laatste, gebleven tot aan zijn dood op 04 februari 1989 te Antwerpen.

Pierre DE WISPELAERE was voor ons uiteraard een boeiende lesgever en staafe zijn cursussen met voorbeelden uit alle hoeken van de wereld. Deze officier had ook het magnetisme als hobby en kon een kompasroos doen draaien zonder hem aan te raken en natuurlijk zonder invloed van metaal.

Hij woonde in de Kerkstraat te De Haan met zijn echtgenote, Marie COLLEBERT maar verbleef de twintig laatste jaren in Antwerpen.

De maquette van de "Stroombank" in het museum is zeer nauwkeurig. Alleen de latten, die in een cirkel rond de helm van het roer geklonken waren als voetsteun voor de roerganger, ontbreken.

Voor onze vrienden van het VVF kunnen wij nog melden dat Pierre DE WISPELAERE naaste familie was van de priester-dichters Hugo VERRIEST en Guido GEZELLE.

DE CERCLE CATHOLIQUE of DE KATHOLIEKE KRING

door Raymond VANCRAEYNES

De aanleiding tot deze bijdrage was eigenlijk de vraag, die mij door iemand werd gesteld, of ik weet had van het bestaan van een kapel in de Weststraat, nu Adolf Buylstraat genoemd. Ja, ik had daarover wel iets gelezen, maar precieze inlichtingen daarover kon ik toch zomaar niet voor de vuist geven.

In zijn onvolprezen driedelig werk over de huizen en hun bewoners in de Adolf Buylstraat, behandelt Jean-Marie BEKAERT het huis nr. 44, waarin achtereenvolgens 1° het Godshuis De Drie Conynghen (1707-1772), 2° het Burgerlijk Hospitaal (1772-1874) en 3° het Hotel van de Katholieke Kring (1874-1921) waren gevestigd (1). Hij geeft ook een plattegrond uit 1768-1769, dus uit de tijd dat het Godshuis daar gevestigd was, waarop duidelijk te lezen staat "capelle met sijn sale", waarvan de vermoedelijke zijkant op de Weststraat uitkwam (2).

De kapel zal er ongetwijfeld geweest zijn vanaf de stichting van het Godshuis in 1707.

De "Cercle catholique d'Ostende" werd gesticht op 22 januari 1868 in het "Hôtel du Rhin" dat volgens de Zeewacht gelegen was op het Sint-Pietersplein en reeds afgebroken was in 1921 (3). Dat "Hôtel du Rhin" is dus niet het "Pavillon du Rhin", dat op de zeedijk stond bij de huidige Parijsstraat. Misschien is het wel het "Hôtel de la Cour du Rhin", vaag gesitueerd in "Section du Port" (4) waaronder wellicht het Sint-Pietersplein ondergebracht werd. Nader onderzoek is hier vereist.

De stichter en eerste voorzitter van de Cercle was Louis COUCKE (+ 25 februari 1874) en de benaming schijnt oorspronkelijk geweest te zijn "Cirkel der Goede Vrienden". Ander stichtend lid en nadien voorzitter was Aimé DESMET (+ 16 januari 1894). Bij de stichtende leden vinden we verder nog Adrien VAN DER HEYDE (+ 10 augustus 1897) en Charles DUBOIS (+ 11 december 1908) (5). Ik vermoed dat deze laatste de vader was van Kanunnik Karel DUBOIS, de stichter van de K.S.A. (Katholieke Studenten Actie) in het bisdom Brugge.

Pas twee jaar na de stichting verhuisde de vereniging in 1870 naar een ander lokaal, nu gelegen in de Kaaistraat, later de danszaal "Hooizolder" (6). De benaming was nu in het Frans "Cercle des Bons Amis".

In 1874 werd door het bestuur van de Burgerlijke Hospitalen een nieuw gebouwencomplex in gebruik genomen, gelegen op terreinen van de oude stadsvestingen, in de Godshuizenstraat, nu Edith Cavellstraat. De kapel van het nieuw hospitaal werd op 29 oktober 1874 ingewijd door Mgr. FAICT, bisschop van Brugge (7).

Op 4 maart 1874 had het bestuur al beslist het gebouw in de Weststraat, dat buiten gebruik ging gesteld worden, openbaar te verkopen en te verdelen in 7 kavels met de mogelijkheid ze deels of alle samen te voegen. De definitieve toewijzing door notaris Aimé LIEBAERT had plaats op 22 juli 1874 in de afspanning Sint-Sebastiaan, in de Sint-Sebastiaanstraat 32. Alle de 7 kavels, met een gezamenlijke oppervlakte van 995,81 vierkante meter werden samen verkocht aan Henri DANNEEL, huistimmerman, tegen 65.000 frank. Hij verklaarde onmiddellijk te handelen in naam van een groep van 7 priesters, met name 1) Petrus BRULOIS, pastoor van de Hazegrasparochie, 2) Camillus BANCKAERT, onderpastoor aldaar, 3) Petrus TAHON, 4) Leopold Victor VANDEROUGSTRAETE, 5) Leopold SOENENS, 6) Joannes VERPOORT, 7) Firmin TOYE, alle vijf laatstgenoemden, onderpastoors van de grote kerk (8). Die werkwijze werd vaak toegepast voor de aankoop van onroerende goederen bestemd voor gebruik door kerkelijke organisaties. Het geld

werd meestal ter beschikking gesteld door onbekende weldoeners. De zeven priesters waren de eigenaars en als er één stierf, ging de eigendom over op de zes overige, enz. De langstlevende mocht er vrij over beschikken.

Volgens het grondplan bij de verkoopakte gevoegd was de lengte van de gevel kant Weststraat 22,43 m en kant Sint-Sebastiaanstraat 28,95 m; de afstand tussen beide evenwijdig lopende straten bedroeg 37,86 m. Het verschil in gevellengte in beide straten is het gevolg van de aanwezigheid van een trapeziumvormige uitsprong, palend met de grote basis aan de Sint-Sebastiaanstraat. Uit de vergelijking van dit grondplan uit 1874 met een grondplan een eeuw vroeger opgemaakt (9) blijkt dat er al verscheidene verbouwingen binnen waren gebeurd.

Die aankoop door de geestelijkheid gedaan in 1874 moet gezien worden in het kader van de uiterst gespannen sfeer die toentertijd te Oostende, en elders in het land, heerste tussen de katholieken en de liberalen, die in 1878 zou uitlopen op de (eerste) schoolstrijd. De stad zegde toen het contract op met de bisschop voor het inrichten te Oostende van middelbaar onderwijs. Het college moest de stadsgebouwen ontruimen op de hoek van de Kerkstraat en de Ooststraat en vestigde zich toen op de Keizerskaai (nu Vindictivelaan) in het Hôtel du Commerce (10).

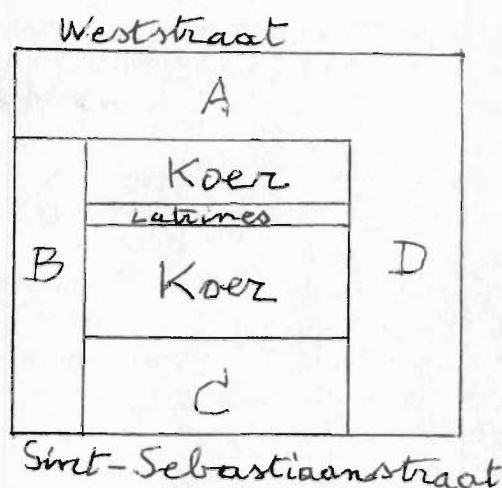
Ook de Zusters van de H. Jozef moesten het schoolgebouw verlaten, dat hun door de stad ter beschikking was gesteld in de Witte Nonnenstraat, ingevolge een beslissing van de gemeenteraad genomen op 7 augustus 1876. De zusters wisten niet waar naartoe en konden hun aanwezigheid nog verlengen tot 8 september 1877. Door tussenkomst van hun directeur Constant THOMA, die een zoon was uit een goeude Oostendse familie, konden ze terecht in een deel van de gebouwen van de Cercle catholique (11). Ongetwijfeld werden in het afgelopen jaar 1876-1877, met het oog op de vestiging van de school, verscheidene aanpassingswerken aan de gebouwen van de Cercle uitgevoerd.

Hoe de gemoederen in die jaren opgehitst waren wordt treffend geïllustreerd door een brief, die door de voorzitter Aimé DESMET van de Cercle catholique, medeondertekend door de secretaris A. STAESSENS, aan de bisschop van Brugge Mgr. FAICT werd gestuurd op 9 juni 1881. Het bleek dat de militaire en de stedelijke harmonie al sinds 3 jaar hun medewerking weigerden aan de processies (de Zeewijding en de H. Sacramentsprocessie). De Cercle had daarop besloten een eigen fanfare op te richten die al na 3 maanden een aubade aan de bisschop kon geven. Sindsdien was de vereniging verder gaan bloeien en, zo luidt het in de brief, ze heeft de fameuze liberale stadsharmonie tenietgedaan. Ze telt amper nog 14 uitvoerders tegen 42 voor onze fanfare. We willen ze nu een militair kostuum geven. We hebben al veel stortingen ontvangen en vragen bij deze dat ook de bisschop daartoe zou willen bijdragen (12). Of dat effectief gebeurd is weet ik niet.

Toen in 1887 een verzekeringscontract tegen brand afgesloten werd, werden de gebouwen van de Cercle catholique geschat op 82.000 frank (13). Uit dat contract bleek toen dat nu slechts één derde van de gebouwen eigendom was van dezelfde groep priesters, met uitzondering evenwel van Leopold Victor VEROUGSTRAETE, die op 9 januari 1882 als pastoor van Oudenburg was overleden. Waarom het nu slechts om één derde van de gebouwen ging is waarschijnlijk het gevolg van transacties die kunnen gebeurd zijn bij de vestiging van de school in die gebouwen. Bewijzen daaromtrent heb ik niet kunnen vinden.

In deze brandpolis komt een nauwkeurige beschrijving voor van de toenmalige gebouwen en het gebruik ervan, vergezeld van een vrij onnauwkeurige plattegrond zoals hierbij geschetst. Het deel A was een bakstenen gebouw bedekt met dakpannen, gelegen in de Weststraat nr. 38, en deels onderkelderd; het gebouw telde twee verdiepingen, met een balkon op de eerste verdieping en een zolder voorzien van mansardekamers, verzekerd voor 35.000 frank.

Het deel B was de westelijke vleugel achter het voorgebouw, opgetrokken in baksteen met één verdieping en een pannendak, en gaf uit op de Sint-Sebastiaanstraat met een uitgang op het gelijkvloers. Langs de kant van het voorgebouw was daar een keuken en de rest van het gelijkvloers was school en bibliotheek. Op de eerste verdieping was er boven de keuken een appartement dat met een deur toegang verleende naar het hotel en langs de andere kant tot een grote kamer dienend als klas voor de kinderen, gevolgd door een klein kamertje. Dat deel B werd op 11.000 frank geschat.

Het deel C was een gebouw met bewoonde kelders en met twee verdiepingen. Het gelijkvloers en de twee verdiepingen waren klaslokalen. Ze werden bereikt vanuit de Sint-Sebastiaanstraat langs de zijvleugel B en langs de oostelijke zijvleugel D, waar de kapel was. Tot dat deel C behoorde ook de koer die diende als speelplaats, en waar ook de sanitaire installaties waren. Dat deel C was verzekerd voor 18.000 frank.

De oostelijke vleugel D tenslotte bestond uit de kapel met een toegang vanuit de Weststraat. Die kapel had een oksaal met toegangstrap, een harmonium, een communiebank, een houten altaar, stoelen, geschilderde glasramen, kerkornamenten, gewijde vaten en gewaden voor de eredienst. Bovenop was er een houten klokkentorentje belegd met zink. Het verzekerde bedrag was eveneens 18.000 frank.

De Cercle catholique liet elk jaar, in het begin van de maand november, in de grote kerk een rouwdienst opdragen tot zielenrust van de overleden leden. Daartoe werd een zwartomlijste uitnodiging verstuurd aan de leden waarop de lijst werd afgedrukt van al de overleden leden sinds de stichting in 1868. De uitnodiging van 5 november 1891 (14) laat ons weten dat de voorzitter toen advocaat Jules CARBON was en de secretaris Edouard MASSENHOVE. De lijst bevat 42 namen van overleden leden uit bekende Oostendse families, met datum van overlijden. De uitnodiging van 1 november 1909 (15) werd ondertekend door de toenmalige voorzitter Hendrik DESMET (+ 26 januari 1921) en de secretaris François DE VOS. H. DESMET was tevens ook voorzitter van de Kerkfabriek van SS. Petrus en Paulus en voorzitter van het Sint-Vincentiusgenootschap. De lijst der overledenen bevat nu 93 namen waaronder mijn grootvader Ferdinand DE CEUNINCK (+ Oostende 15 december 1907).

Op 26 december 1893 kon de Cercle catholique haar 25-jarig bestaan vieren met een banket en een symfonisch concert o.l.v. B. BORREY (16).

We kunnen ons ook de vraag stellen waarvoor de kapel in dat gebouw van de Cercle catholique gebruikt werd. Ongetwijfeld stond ze ter beschikking van de leerlingen en de zusters van de school die daar les gaven. Anderzijds blijkt ook dat ze vóór de eerste wereldoorlog regelmatig gebruikt werd voor de bijeenkomsten van de Congregatie van de jonge dochters die toen uit een Vlaamse en een Franse congregatie bestond (17). Er werden ook nadien gehouden voor de overleden leden van de beide congregaties.

Tijdens de eerste wereldoorlog hernam de Vlaamse congregatie haar vergaderingen op zondag 13 december 1914 om 17 uur. Werd het gebouw nadien opgeëist door de Duitsers? In elk geval hernam de Vlaamse congregatie haar vergaderingen op zondag 13 juni 1915 om 17 uur, nu in de kapel van de Arme Klaren in de Marie Hofstraat. Hier werd er schade aangebracht door het

bombardement van 16 november 1916 (18). Waarschijnlijk als gevolg van die gebeurtenissen wordt later weer vermeld dat de vergaderingen in dezelfde kapel herbeginnen op 11 maart 1917.

Op zaterdag 29 juli 1917 werd de kapel van de Weststraat weer geopend voor de goddelijke diensten. 's Avonds vanaf 17 uur zal er biecht gehoord worden door de eerwaarde heren COLENS en DOSSAER, en vanaf zondag zullen er H. Missen gelezen worden om 7, 8 en 10 uur.

De grote kerk werd zwaar getroffen door de hevige beschieting van 22 september 1917. Voor de goddelijke diensten moest uitgeweken worden naar de kapel van de Weststraat, naar de Dominicanenkerk in de Christinastraat en naar de Kapucijnenkerk. De grote kerk kon pas weer in gebruik genomen worden op 23 december 1918, twee dagen vóór de eerste Kerstdag na de Wapenstilstand (19).

De Vlaamse congregatie was ondertussen opnieuw begonnen in de kapel van de Weststraat op zondag 5 mei 1918 om 18.30 u. Op donderdag 30 mei 1918 om 8 uur greep daar ook de Plechtige Communie plaats gevolgd door een plechtige hoogmis om 11 uur en het lof om 19 uur. 's Anderendaags om 9 uur werd de mis van dankzegging gecelebreerd, alles in dezelfde kapel (20).

Na de Wapenstilstand op 11 november 1918 kon het gewone leven weer stilaan hernomen worden. De Vlaamse congregatie der jonge dochters begon opnieuw op 26 januari 1919 steeds in de kapel van de Weststraat. Deken Achille CAMERLYNCK hield daar nog Franstalige sermoenen onder het lof van de Franse congregatie op maandag 8, vrijdag 11 en maandag 15 december 1919. Nog in december 1926 werd er een triduum met Frans sermoeen gepredikt ter gelegenheid van het feest van O.L.V. Onbevlekt (8 december) in de kapel van de Weststraat. In april 1934 worden er gedurende vijf opeenvolgende dagen geestelijke oefeningen gehouden voor de congreganten, nu in de kapel van de Sint-Sebastiaanstraat. Het zal hier wel om dezelfde kapel gaan, nu alleen te bereiken van uit de Sint-Sebastiaanstraat. Ik meen dat daar in de jaren zeventig het museum voor religieuze kunst gevestigd was. Niet alleen de congreganten maar alle jonge dochters werden opgeroepen om aan die geestelijke oefeningen deel te nemen. Ook in juli 1935 en in mei 1937 werden in die kapel dergelijke bijeenkomsten gehouden (21). Verder nauwkeurig onderzoek kan misschien aan het licht brengen wanneer het gebruik van die kapel heeft opgehouden.

De Cercle catholique was echter al sinds 1921 verhuisd naar een gebouw op de Grote Markt, hoek Brabantstraat, eertijds het "Grand Hôtel de l'Empereur". Het was architect DEREERE die de verbouwing uitvoerde en de nieuwe lokalen van de Cercle werden ingewijd op 28 mei 1921 onder het voorzitterschap van Jules VANDERMEULEN. Het was nog altijd een hotel-restaurant, nu onder de naam "Patria Hotel", de thuishaven van de Christen Middenstand. In mei 1940 brandden onder de Duitse bommen praktisch alle gebouwen af rond de Grote Markt. De zwartgeblakerde muren werden nog in de zomer 1940 omvergehaald. Na de oorlog werd het Hotel Patria herbouwd en de Christen Middenstand, nu: Unizo, heeft er nog altijd zijn lokalen.

Jules VANDERMEULEN was ook de stichter op 28 januari 1907 van de handbooggilde Willem Tell langs de Torhoutsesteenweg bij de Hoge Bareel, naast de latere tramremise. Na de eerste wereldoorlog bleef de schieting nog bestaan tot in de jaren dertig, maar het lokaal van de schutters was in de Patria. Ere-voorzitter van de schuttersclub in de jaren twintig was (mijn oom) Alfons DECEUNINCK, reder ter visserij van de rederij ASPESLAGH-DECEUNINCK (vanaf 1923 de N.V. "Pêcheries Ostendaises", opgedoekt in 1930). Op 20 februari 1927 schonk hij aan de club de schaal "A. Deceuninck" en werd bij dat feestelijk gebeuren bedankt voor zijn mildheid (22).

Veel leden van de Patria waren ook aandeelhouder in "Ons Huis". Dat was niet alleen de naam van een samenwerkende vennootschap van een zeer groot aantal personen uit de katholieke middens van Oostende, gesticht op 2 augustus 1920, maar ook de naam van een gebouw in de Jozef II straat,

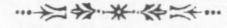
eertijds het "Hôtel Saint Georges", dat op 16 december 1920 werd aangekocht door die aandeelhouders. Het werd uitgebaat als hotel-restaurant en het was tevens het lokaal van de Katholieke Vlaamse Burgersbond. In de jaren 1920-1935 werd daar een belangrijke culturele activiteit ontplooid, ook door het Davidsfonds. De plaatselijke afdeling van de Vlaamse Toeristenbond (V.T.B.) werd daar gesticht op maandag 12 november 1923 (23). In de feestzaal werden voorstellingen gegeven door de eigen toneelkring; voordrachtavonden over allerlei onderwerpen werden georganiseerd; persoonlijk heb ik daar nog een goochelavond bijgewoond. Er bestond ook een eigen muziekkorps "de Kunstvrienden" met 45 muzikanten o.l.v. H. DE RIDDER, dat bij gelegenheid, zoals bij verkiezingen, op straat te zien was. De voorzitter was Arthur TEMPERE, drukker op de hoek van de Kapellestraat en de Ooststraat. De proost was Henri BOTTELIER, onderpastoor van de Grote Kerk en rector van de Kapucijnenkerk.

Het Onze-Lieve-Vrouwecollege kreeg in de jaren dertig zo een grote toevloed van leerlingen dat de toenmalige principaal BUTAYE met een begerig oog naar de gebouwen van "Ons Huis" uitkeek. Al tijdens het schooljaar 1935-1936 werden de trimestriële afroepingen in de ruime feestzaal van "Ons Huis" gehouden. Tijdens het schooljaar 1936-1937 werd de feestzaal met de grond gelijk gemaakt en een nieuw Klein College (= de lagere voorbereidende afdeling) verrees daar uit de grond met een nieuwe feestzaal half ondergronds, die in vergelijking met de feestzaal van "Ons Huis" een grote tegenvaller was (24).

VERWIJZINGEN

- (1) BEKAERT J.-M. Huizen en mensen in de Adolf Buylstraat (1604-1990), 3 delen. Zie deel 3, p. 862-883.
- (2) Bibliotheek Universiteit Gent. Handschriftenzaal, HS 3385 / D. Ost 579.
- (3) De Zeewacht, 7 mei en 4 juni 1921.
- (4) VAN HYFTE I. Overnachten te Oostende 1851-1860. De Plate, 28^e jg. nr. 4, 1999, p. 94.
- (5) Archief O.L.V. College. Necrologie. Uitnodiging tot de jaarlijkse zielenmis voor de afgestorven leden op maandag 8 november 1909 in de SS. Petrus en Pauluskerk, met naamlijst en datum van overlijden van de leden sinds de stichting van de Kring.
- (6) Zie noot 3 en SLEEKs Ary. Oude Oostendse afspanningen, danszalen, cafés chantants, p. 71
- (7) Archief Bisdom Brugge (A.B.B.). B136, Acta Episcopatus 1874, p. 399.
- (8) R.A. Brugge. Notariaat. Depot notaris GHYOOT 1944. Notaris Aimé LIEBAERT (1845-1885). Bundel 41, akte nr. 5833 van 24 juni 1874.
- (9) A.B.B. Plan van het hospitaal van Oostende uit de 18e eeuw.
- (10) VANCRAEYNEST R. en DE GROEVE A. Onze-Lieve-Vrouwecollege Oostende 1842-1992, p. 68-69.
- (11) MELIS M. (?). Zuster ILDEPHONSE. Geschiedenis van de Zusters van de H. Jozef. De Zeewacht van 1, 11 en 18 juni 1938.
- (12) A.B.B. Parochies Oostende F271.
- (13) Archief SS. Petrus en Pauluskerk.
- (14) Bibliotheek Universiteit Gent. Handschriftenzaal HD 3385 / D. Ost. 177.
- (15) Zie noot 5.
- (16) Bibliotheek Universiteit Gent. Handschriftenzaal HS 3385 / D. Ost. 177.
- (17) Archief SS. Petrus en Pauluskerk. Agenda van de Goddelijke Diensten.
- (18) ELLEBOUDT A. en LEFEVRE G. Oostende onder de Duitse bezetting 1914-1918, p. 221.
- (19) Idem, p. 261.
- (20) Zie noot 17.
- (21) Idem.
- (22) De Zeewacht, 26 februari 1927.
- (23) De Zeewacht, 10 november 1923
- (24) VANCRAEYNEST R. en DE GROEVE A. o.c., p. 155-157.

MENU

HUITRES ROYALES
POTAGE A LA JULIENNE

HORS - D'ŒUVRE

BOUCHÉES A LA REINE, SAUCE BÉCHAMELLE

RELEVÉS

JURBOT, SAUCE CAPRES
FILET DE BŒUF A LA JARDINIÈRE

ENTRÉES

RIS DE YEAU A LA RICHELIEU

LÉGUMES

CHICORÉES DE BRUXELLES A LA CRÈME

ROTS

DINDONNEAUX TRUFFÉS

FROIDS

HOMARDS, SAUCE MAYONNAISE

ENTREMETS

GATEAU PÉLISSIER

GLACES

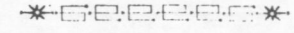
FRUITS, --- DESSERTS.

PROGRAMME

DU

CONCERT DE SYMPHONIE

sous la Direction de M. B. BORREU

- 1 MARCHÉ MILITAIRE . . . . CLUYTENS
- 2 OUVERTURE DE L'OPÉRA MARTHA FLOTOW
- 3 POLKA POUR PISTON . . . . * * *
- SOLISTE M. BRJELMAN.
- 4 J'Y PENSE, GAVOTTE . . . . EILENBERG
- 5 A IR VARIÉ POUR SAXOPHONE. . . * * *
- SOLISTE M. CHAPEL.
- 6 LA CZARINE, MAZURKA RUSSE . GANNE
- 7 LE TROUVÈRE, FANTAISIE . . VERDI
- 8 TOROTSKO, Morceau Caractéristique MICHIELS
- 9 VENEZIA VALSE . . . . . DESORMES

26 Décembre 1893.

Bibl. Univ. Gent. Handschriftenzaal. HS. 3825. Documenten over Oostende.
D. Ost 177. Viering 25-jarig bestaan van de Cercle catholique 1868-1893

CERCLE CATHOLIQUE

D'OSTENDE.

D. 011 176
Ostende, le 5 Novembre 1891.

*Lundi prochain, à 10 1/2 heures du matin, sera célébré,
en l'église des S.S. Pierre & Paul, un Service Funèbre
pour le repos de l'âme de nos Confrères défunts.*

*Nous vous prions de bien vouloir honorer cette cérémonie de
votre présence et de vous souvenir dans vos prières de nos amis
regrettés.*

Agissez, M..., l'assurance de nos sentiments distingués.

LE PRÉSIDENT,
JULES CARBON, avocat.

LE SECRÉTAIRE,
E. MASSENHOVE.

Chez Dubois-Vanpoelvoorde.

T. S. V. P.

LUNDI 8 Novembre à 10 heures du matin, il sera célébré en l'Eglise des SS. PIERRE & PAUL, un service funèbre pour le repos de l'âme de nos Confrères défunts.

Nous vous prions de bien vouloir honorer cette cérémonie de votre présence et vous souvenir dans vos prières de l'âme de nos amis regrettés.

Agréez, M. , l'assurance de nos sentiments distingués.

POUR LE COMITÉ

LE PRÉSIDENT,

H. DESMET.

LE SECRÉTAIRE

FR. DE VOS.

Ostende le 1 Novembre 1909.

t. s. v.

Bibl. Univ. Gent. Handschriftenzaal. HS. 3385. Documenten over Oostende
 D. Ost. 177. Viering 25-jarig bestaan van de Cercle catholique 1868-1893.

Vóór 1914 zien we in de voorname Weststraat, langs de rechterkant, het imposant gebouw met fronton "Hotel van den Katholieken Kring", "Hôtel du Cercle catholique".

In het Interbellum op het Wapenplein, lezen we op de gevel van het groot gebouw op de hoek van de Brabantstraat, op een groot bord boven de dakgoot "Hotel" "Katholieke Kring" "Cercle Catholique" en op de gevel "Restaurant" "Patria Hotel".

Het Wapenplein in de jaren tachtig. Behalve de kiosk, allemaal nieuwe gebouwen. Het gebouw links is het herbouwde Patria Hotel. Buiten de reclames kunnen we op de gevel alleen "Middenstand" onderscheiden.

ADDENDUM OP "VILLA MARITZA"

Ons medelid, dhr. Roger TIMMERMANS, stuurde me een reactie op mijn artikel van 2001/181 e.v.. Het is én een aanvulling, én een correctie waarvoor ik hem uiterst dankbaar ben.

1. Hij heeft 2 oudere bronvermeldingen gevonden dan mijn oudste datum 1887 :

- 1886 : annuaire d'Ostende, environs et littoral flamand. Ch. COFFIN - "Villa Rosenda – Villa particulière".
- 1866 : Almanach du Commerce et de l'Industrie 1e année. Aug. STRACKÉ - " Villa Rosenda".

2. De verkoopprijs van het Pavillon Beerblock is niet 535.500 Fr. zoals ik verkeerd opgeef maar de afgeronde prijs van 86.000 Fr. Aanvankelijk vroeg de Staat voor de bewuste 1616 m² uit Bloc 22 105.500 Fr. waarop een prijsverlaging van 18,5 % werd bedongen.

Ter staving haalt dhr. TIMMERMANS een kadasterplan van Oostende (1878) aan dat in de plaatselijke VVF-afdeling aanwezig is.

I. VAN HYFTE

UIT MIJN OUDE DOOS - DEEL 2 ¹

door Simon IPPEL

Uit de vele reacties die ik gekregen heb van vrienden van onbekenden, heb ik besloten mijn jeugdverhaal te moeten voortzetten.

De eerste vraag was meestal: "Heb je nooit elders in het park geravot ?..." Ja zeker ! Maar dit parkgedeelte was niet zo avontuurlijk als het vroeger besproken gedeelte.

Om eens mijn herinneringen hun vrije loop te laten gaan ben ik polshoogte gaan nemen in het park... en mijn eerste vaststelling was: ze zijn het park aan het moderniseren.

Alle wegels waren vroeger (vóór de oorlog) in asche-², na de oorlog in dollemie-steentjes. Nu zijn het sierlijke stenen. Sommige wegels zijn afgeschapt en met beplantingen bezet. De grote aflopende weg van de "Trinkhall" naar het water is vervangen door een zeventiental treden. Voor de kinderen met hun slee was het in de winter een uitstekende glijbaan. Nu niet meer te doen ! Als dit nu een verbetering is of niet, laat ik in het midden. Maar als ik mij in mijn jeugdherinneringen verdiep en de toestand overzie... met de jongensogen van toen... moet ik zeggen: **ik denk dat het toen veel avontuurlijker was dan nu.**

Waar ik in het vorig artikeltje niet over gesproken heb.

De "Flora"-pergola waar men later een grote stenen bloempot heeft neergepoot, ter vervanging van haar mooie naakte fituur, is gedeeltelijk afgebroken.

De grote rij banken (een eindje verderop) waar de moeders met kleine kinderen zaten te breien, noemde men "de kommére-bank". Wat niets aan duidelijkheid overliet.

---

¹ - Deel een is verschenen in "De Plate" Jaargang 27, 1998, nr. 3 blz. 71.

² - De sporen heb ik nu nog steeds aan mijn knie door eens te vallen, en niet goed te zijn verzorgd.

Wanneer we verder gaan voorbij het bruggetje tot aan de kleine steile helling die naar de achterkant van de fontein liep, stond op deze grasheuvel het beeld van Justin MALFAIT, een gewezen Vice-Gouverneur van Kongo. Dit beeld hebben ze, bij de aanleg van de autostrade (?), verplaatst links naast het bruggetje dat naar de kiosk loopt.

Iets vóór hierboven vernoemde bruggetje was nog een tweede liggend hert met groot gewei, dat ook aan de waterkant lag zoals deze aan de overzijde. Beiden zijn verdwenen !

En het heel bijzondere, dat voor ons iets heiligs was : het bootje van STANLEY !

Stel je voor ! In het verre grote Kongo ('k weet niet hoeveel maal groter dan België) vindt LIVINGSTONE er de voor hem onbekende STANLEY terug, dat was voor ons iets onbegrijpelijk

Dit bootje stond onder een strooien dak en is later aan het Museum voor Overzeese Gebieden (Tervuren) geschonken ('k zal het eens moeten gaan bekijken). Wat er ook speciaal aan was... het kon uit elkaar genomen worden om over land te verplaatsen ! Hoeveel maal wij aan de leuning hebben staan kijken en fantaseren... 'k weet het niet meer.

Dat het zuidelijk gedeelte van "Den Hof" niet zo avontuurlijk was heb ik reeds gezegd.

Maar waarom ? 'k Weet het zelf niet !

De wegen zoals ze toen waren, leenden zich tot het inrichten van trotinette-koersen ⁴. Deze grepen meestal plaats in de periode dat "De Ronde van Oostende" of de "Tour de France" werd gereden, de tijd van Sylvère MAES, Romain MAES, Felicien VERVAEKE, Antoine MAGNE, Roger LAPEBIE, ⁵ onze plaatselijke VANSLEMBROUCK ⁶ en andere meer bekende "Flandriens" waren tijdelijk DE namen waarmee we ons vereenzelvigden.

In onze koersronden kwam vooral de rit voor op het eilandje tussen de twee bruggen, veel draaien en keren en twee maal bergop zoals in de ronde van Frankrijk. Tot ongenoegen van de mensen die rustig zaten te zonnen op de banken.

Op de kiosk was er sommige dagen (donderdag ?) muziek door het plaatselijk 3^e en 23^e leger muziekkorps, dan was lopen en koersen verboden.

Wat we wel zeer prettig vonden, was met onze "klakkers" ⁷ op het ritme van de muziek mee doen en dit tot ongenoegen van publiek en de dirigent.

Op dit eilandje heeft men nu nog "de leeuw" die op een stuk oude vesting lag. Dat het een "leeuw" was, raakte onze koude kleren niet. Eens in het jaar werden, tijdens de lente, door de

³ - Toen waren er veel meer cafés dan nu op de Boulevard du Midi (Alfons Pieterssleen). Toch vond ik niet waar mijn vader een pintje zat te drinken op zondagmorgen... Stel je maar eens die vergelijking voor.

⁴ - Autoped. Fietsen hadden alleen de "riekkaerts" en met deze jongens speelden wij niet. Wij waren hen te min. Toch waren we een beetje jaloers.

⁵ - Deze twee waren Franse renners die goed presteerden. Lapebie noemden we steeds om onbekende reden "Lap d'r hem bie".

⁶ - Was een Oostendenaar die na de oorlog een fietswinkel had in de Stuiverstraat. Hij kon prachtig zijn koersverhalen aan de man brengen. Zo vertelde hij eens het volgende. Tijdens een koers kreeg hij een groten honger en daar wat hij wat voorop lag, sprong hij bij de eerste bakkerij die hij tegen kwam van zijn fiets, nam een pistolet zonder betalen, sprong terug op zijn fiets en at zo gulzig dat hij zijn "nol moest toe nijpen of 't lag op zijn zate".

⁷ - Waren twee plankjes, liefst van de zijanten van een sigarenkist, aan één van de uiteinden zwart gebrand door het vuur (dan klonk het mooier), deze hield men tussen twee vingers van één hand. Zo kon men er ritmisch mee klakken.

bepantingsdienst een hekken geplaatst. 't Was de tijd dat de zwanen hun nest begonnen te maken. Bijna elke dag gingen we kijken als er eitjes waren (alhoewel we dit bijna nooit konden zien). Een succes was het wanneer we naar huis konden rennen om te zeggen dat de jongen er waren.

Ten noorden van het andere bruggetje was over een tiental meter een blijvende afrastering gemaakt. Daarin stonden een paar hokjes als rustplaats voor de eenden, waar ze rustig konden slapen en broeden.

Tegenover de kiosk was er in het water een stenen muur geplaatst. Daarop kon er een podium gemonteerd worden om scenische vertoningen te doen plaats vinden. Persoonlijk heb ik deze opvoeringen nooit gezien.

Op zekere dag ⁸ moesten alle stedelijke scholen beurtelings Vlaamse stapliederen al marcherend (lans de "kommère-bank") zingen voor een jury, die aan de kiosk zat.

Onze school moest, de directeur op kop, het lied "Kempeland" zingen, de tekst hadden we vervormd in : "*Vlaamseland de soep is aangebrand in de erzats-ketel*". Dit tot ontsteltenis van onze directeur J. ALLEMAN, die ons nadien zegde "*dat we zeer krachtig (of was het prachtig ?) hadden gezongen maar dat de woorden niet juist waren... hadden sommigen hun tekst niet goed uit het hoofd geleerd ?*" En daarmee was de kous af.

Aan de overzijde van de kiosk, naar de Sint-Petersburgstraat ⁹ toe, was er een rechthoekig grasplein ¹⁰. Voor ons zeer geschikt om te voetballen.

Waarom wij van Sissen de "pliche" er af moesten, weten wij niet, want er werd toch bijna nooit iets op gedaan, onze match werd steeds onverwachts afgebroken.

Tijdens de dag werd het soms gebruikt door de leerlingen van de "nattenez" ¹¹ om turnles te krijgen. Naar het schijnt was vele jaren vroeger dit plein het eerste tennisveld van Oostende.

Deze minigolf heeft nu twee ingangen Eén langs de kant van het water. De andere en eerste ingang (kan men nog zien) lag tegenover een kleine toegang tot een transfo. Deze transfo ligt nu nog goed verborgen tussen struiken. Deze struiken en ook de omgeving, waren uitstekende plaatsen om "indiaantje" te spelen.

Nu is er zelfs een stuk park (naast dit plein) in beslag genomen voor allerlei (speel ?) tuig voor de allerkleinsten. Als het gebruikt wordt is een andere vraag ?

Aan dezelfde overzijde van de kiosk, tegenaan het water, heeft er lang een duivenhok gestaan. Het krioelde er van tortelduiven en wanneer het begon te stinken hebben ze deze duiventil weg gedaan in plaats van alles op te kuisen en te vernieuwen (of was het niet hygiënisch ?).

Wat we verder nog speelden in het park ?

"Katsje-duuk" ¹² of "weg-dukkertje" was ook zeer geliefd bij ons, maar weerom niet door Sissen de "pliche".

Waarover hij NIETS zegde, maar toch eens kwam kijken omdat we zo braaf waren dat hij het zelf niet geloofde, was : "toppen". Met de top ¹³ spelen.

⁸ - Tijdens de oorlog 40-45. Het was een soort wedstrijd, georganiseerd door oorlogsburgemeester A. VAN LAERE.

⁹ - Tegenwoordig Leon Spilliaertstraat.

¹⁰ - Nu sedert jaren een minigolf.

¹¹ - Het Atheneum. Merk op dat we hier niet spreken van "schieters", zoals we spraken van de andere scholen.

¹² - Verstoppertje.

¹³ - In 't mooi Nederlands : tol.

Traditioneel werd er een cirkel op de grond getrokken. De top werd met de "peeze"¹⁴ opgewonden¹⁵

Er waren verschillende wijzen van werpen.

"Op z'n meisjes" (onderhands) dat was met de punt van de top naar onder.

"Op z'n jongens" was met de punt van de top naar boven, de ijzeren punt op het vel tussen de duim en wijsvinger houdend. Een felle beweging van de arm in de goede richting en een ruk van de hand naar achter, de koord vasthouden en de top lossen, deed de top draaien.

De eerste moest zijn top laten draaien in de cirkel. De volgende moest met zijn top de andere top een "kèze"¹⁶ geven of als het een harde stoot was een "kieskèze" geven zodat hij uit de cirkel lag.

Wie vlug was, zegde "latst" en mocht dan als laatste toppen en was bijna zeker van te winnen.

Soms werd de punt van de top zeer puntig geslepen om de tegenstander zijn top te splijten of toch minstens een putje in te slaan, wat altijd onaangenaam was.

Maar daar hadden wij een remedie tegen. De bovenkant van de top werd bezet met "punaizen"¹⁷ die dan ook nog het voordeel hadden dat de top beter draaide¹⁸. Er waren ook verschillende soorten toppen: slanke die vlug draaiden en bolvormige die moeilijker te splijten waren. Toppen uit zacht hout en andere uit hard hout, dit natuurlijk naargelang wat men ervoor kon betalen.

Men kon ook "Zaatje"¹⁹ spelen met de top.

Dan werden door iedere medespeler een zelfde aantal "ketten" in een cirkel gelegd. De ketten dienden dan door de top uit de cirkel geketst. Hij die dit had gedaan, mocht deze ketten behouden. Het spel herbegon wanneer alle ketten uit de cirkel waren.

Dit spel kon soms ook gespeeld worden met een andere marbel, (of voor hem die er een had) met een "bylle"²⁰ om daarmee de marbels uit de cirkel te ketsen.

Andere spellen met de marbels werden meestal in de straatgoot gespeeld en dan nog liefst wanneer er regenwater in stond.

Lopen met een hoepel²¹ was alleen voor hen die aan dergelijk tuig konden geraken. Deze werd aangedreven door een geplooid stuk ijzer en maakte een zeer snerpend geluid en dat geluid hoorde ik niet graag. Maar men kon je van ver horen afkomen.

Dit waren zo ongeveer de spelletjes (?) die wij in "DEN HOF" deden, meestal tijdens het "tussen seizoen" t.t.z. tijdens de lente en herfst, want tijdens de zomer gingen we altijd van 's morgens vroeg naar 't strange.²²

Daarover een volgende maal.

---

¹⁴ - Koord

¹⁵ - Dit opwinden was iets speciaals. Het begin van de koord was uitgerafeld en goed met de mond nat gemaakt. Vervolgens aan de bovenzijde van de top tot strak naar onder gelegd, daar waar de punt van de top was, was er aan de koord een knoop. Van daaruit begon men terug op te winden in spiraal naar de bovenzijde. Door middel van een rubbertje van een bierfles kon men de koord zeer goed vasthouden tussen twee vingers.

¹⁶ - "Kieskèze" is een ferme klap, waar "kèze" maar een kleine klap is.

¹⁷ - Duimspijkers.

¹⁸ - Kwestie van de middelpuntvliedende kracht.

¹⁹ - Iedere "marbel" of "knikker" was dus één ZAATJE.

²⁰ - Was een loden of stalen marbel uit een roulement van één of ander voertuig. Een kunst om eraan te geraken !

²¹ - Een ijzeren of houten fietswiel zonder banden of spaken.

²² - Het strand.

LIDGELD 2002

De Algemene Statutaire vergadering van 24 maart 2001 heeft de lidmaatschapsbijdrage voor het jaar 2002 als volgt vastgesteld:

Aangesloten leden:	444 Fr.
Steunende leden:	605 Fr.
Beschermende leden: vanaf	1.008 Fr.

Op 01 januari 2002 zal dat, noodzakelijkerwijze, moeten omgezet worden in Euro nl. 11, 15 en 25 Euro.

Het lidgeld voor het lidmaatschap bedraagt dus voor het jaar 2002:

Aangesloten leden:	11 Euro
Steunende leden:	15 Euro
Beschermende leden: vanaf	25 Euro

WIJ VRAGEN MET AANDRANG TE BETALEN IN EURO, ZELFS INDIEN U BETAALT IN DE MAAND OKTOBER, NOVEMBER OF DECEMBER.

DE HIERBIJ GEVOEGDE STORTINGSBULLETINS MOGEN ALLEEN GEBRUIKT WORDEN VOOR DE BETALING IN EURO.

DE POSTCHEQUE EN ALLE BANKEN AANVAARDEN NU REEDS BETALINGEN IN EURO.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

Wij willen niet vooruitlopen op de kalender maar

VERGEET NIET

ZATERDAG 1 DECEMBER ONZE JAARLIJKSE KLEINKUNSTAVOND EN SOUPER

Meer details volgen in ons november nummer

Houdt nu reeds deze datum vrij!!!!

GEDENKSTENEN EN –PLATEN TE OOSTENDE (4^e deel)

door Roger TIMMERMANS

Koninklijk Technisch Atheneum (KTA 1) en Hotelschool – Leopold III-laan.

Heden 10 november 1956, werd alhier de gedenksteen
gelegd van de vak- en hotelschool door de heer

Volksvertegenwoordiger ADOLF VAN GLABBEKE
burgemeester der stad Oostende

in aanwezigheid van de heren

Emiel Vroome, Jan Piers, Maurice Quaeghebeur,
Kamiel Dehouck en Frans Van Caillie, schepenen
Michel Surmont, stadssecretaris

Ontwerper : Studiebureau Art et Technique
Aannemer : Les Entreprises Herpain et Fils

Voorgevel gebouw Groendienst – Mercatorlaan 3

Op 27 augustus 1994 werd het
administratief gebouw van de
Groendienst officieel in gebruik
gesteld door :

Hr. Julien Goekint, Burgemeester
HH. Jan Christiaens, Roland Makelberge,
Maurice Quaeghebeur, Fernand Bourgois, Eric Six,
Dries Vermeesch, Paul Van Laer, Mevr.
Emilienne Vercruysse-Haeghebaert, Schepenen.
Hr. Johan Vandenabeele, Stadssecretaris

Steen op gemetseld muurtje – Sir Winston Churchilkaai

MERCATORSLUIS

PLECHTIG IN DIENST GESTELD OP
10 JULI 1975 DOOR DE HEER

J. DEFRAIGNE

MINISTER VAN OPENBARE WERKEN

Administratief Centrum – Afdeling Waterwegen Kust – Deur 3 – Vrijhavenstraat 3

Dit Rijksadministratief Centrum
werd opengesteld op 25 september 1984
door de heer Louis OLIVIER
Minister van Openbare Werken
en Middenstand, in aanwezigheid
van de Heer J. GOEKINT,
Burgemeester van Oostende

Muur ingang Vismijn – kant Sprotplein

STEDELIJKE VISMIJN
gebouwd in 1934

Vernield door oorlogsgeweld
tussen 1940 – 1945

Herbouwd in 1949 – 1951
onder het bestuur van:

H. Serruys	Burgemeester
E. Vroome H. Edebau	
L. Vanden Driessche	
R. De Kinder	Schepenen
M. Surmont	Stadssecretaris
<hr/>	
L. Van Rijsselberghe	Hoofdingr-Directeur van Bruggen en Wegen
<hr/>	
A. Isaacson	Ingenieur-Ontwerper
<hr/>	
N.V. Setra	Aannemer-Uitvoerder

Muur ingang Vismijn – kant Sprotplein

DE EERSTE STEEN VAN DE NIEUWE VEILINGHAL
VAN DE STEDELIJKE VISMIJN
WERD ONTHULD OP 17 JANUARI 1991
door

L. Vandenbossche, Gemeenschapsminister van

Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt
en

J. Goekint, Burgemeester
in aanwezigheid van

J. Christiaens, R. Makelberge, M. Quaeghebeur, F. Bourgois,
E. Six, D. Vermeesch, P. Van Laer, E. Haghebaert,
Schepenen

J. Vandenabeele, Stadssecretaris
Havenkapitein R. Ghys
Ir. Architect F. Decroos
Ontwerper: NV. Belcoplan, Oostende

Door verwerking is de tekst van de eerste steen van het RNSYC (*)-clubhuis totaal onleesbaar geworden (De Plate p. 94/156). Nu heb ik de oorspronkelijke tekst kunnen overnemen van een foto genomen ter gelegenheid van de eerste steenlegging.

De eerste steen van dit
jachtclubgebouw werd
gelegd op 14 mei 1956 door
de heer Burgemeester

A. VAN GLABBEKE

in tegenwoordigheid van
de heren Schepenen:

E. Vroome, J. Piers
M. Quaeghebeur, K. Dehouck
F. Van Caillie en de
Stadssecretaris M. Surmont

(* RNSYC : Royal North Sea Yacht Club)

Oude Watertoren – Mercatorlaan

Op 23 september 1923 werd de
aanvoer van drinkbaar water te
Oostende plechtig ingehuldigd.
Ter herinnering aan die heuglijke
gebeurtenis werd het verslag
der plechtigheid onder dezen
steen geplaatst.

Moreaux Eduard burgemeester
Vervaecke Georges schepen
Decock Achiel schepen Elleboudt Albert schepen
Baels Hendrik schepen Thoné Frans secretaris
Verraert August ingenieur

Provinciaal Maritiem Instituut West-Vlaanderen – Mercatorlaan 15

Op 19 maart 1966 werd de
Visserijschool "John Bauwens"
opengesteld door de heer

John Lauwereins

Schepen van Openbaar Onderwijs

in aanwezigheid van de heren

J. Piers Burgemeester
K. Dehouck, Dr. R. Miroir,
Fr. Van Caillie
J. Van Den Kieboom Schepenen
M. Surmont, stadssecretaris

(wordt vervolgd)

Onze prijs = uw profijt
Uw kleurenfoto's manueel
afgewerkt volgens de
modernste technologie
met multi-scanner

**COCK
CAMERA
SERVICE**

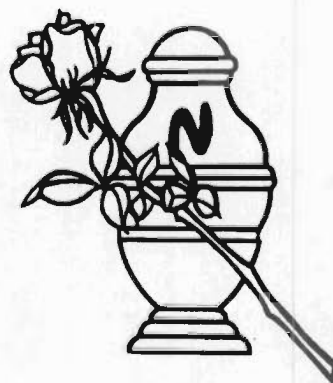
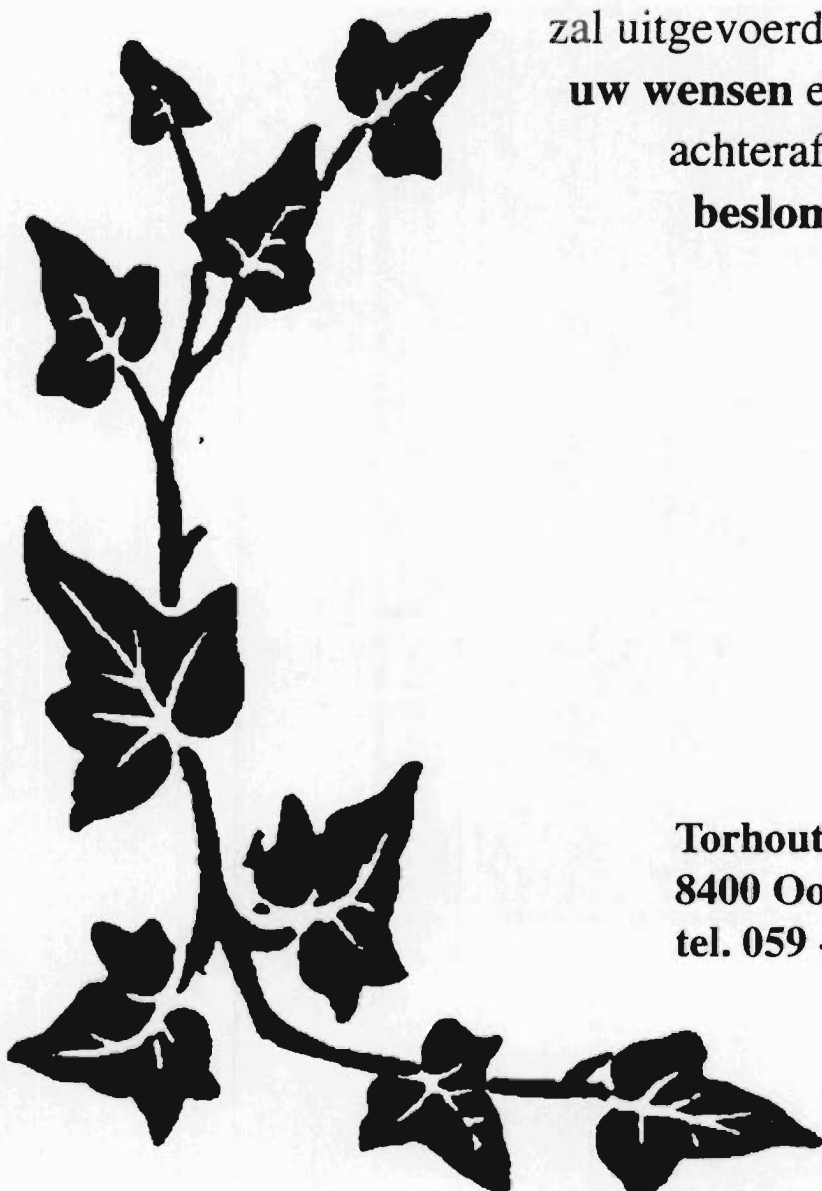
Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

*Waar kwaliteit nog
vakmanschap is*

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het uitvaartkontra^kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53